

M.A. (PART-I)**- HISTORY -****HISTORY OF MODERN MAHARASHTRA (1818-1920)****(PAPER - I) (JAN- 2020)**

[Time: 3 Hrs]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

- Q. 1** Review briefly the Economic and Political conditions in Maharashtra on the eve British Conquest.
- Q. 2** Describe the changes introduced in the field of Transport and Communication during British Rule from 1818 to 1861.
- Q. 3** Anayze the contribution the Prathana Samaj in the Socio-Religious awakening in Maharashtra,
- Q. 4** Examine the contribution of Satyashodak Samaj in the Social Reformation Movement.
- Q. 5** Explain in detail how the writing of Vishnubhau Brahmachari reflected the Revialist Thought.
- Q. 6** Trace the contribution of the Bombay Association and Pune Sarvjanik Sabha to bring-out political consciousness in Maharashtra.
- Q. 7** Discuss how G.K.Gokhale and B.G.Tilak differed in their approach to Indian freedom struggle movement.
- Q. 8** Comments on (Any Two)
- Balshastrri Jambhekar
 - Arya Samaj
 - Peasant unrest
 - Education and Literature

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ ब्रिटीश आगमनाच्या वेळी महाराष्ट्रातील आर्थिक व राजकीय परिस्थितीचा आढावा घ्या.
- प्र. २ ब्रिटीश राजवटीत १८१८ ते १८६१ या काळात दळणवळण आणि संपर्क क्षेत्रात घडून झालेल्या बदलांचे वर्णन करा.
- प्र. ३ महाराष्ट्रात सामाजिक व धार्मिक जागृती घडवून आणण्यात प्रार्थना समाजाने केलेल्या योगदानाचे विश्लेषण करा.
- प्र. ४ सामाजिक सुधारणा चळवळीतील सत्यशोधक समाजाच्या योगदानाचे परीक्षण करा.
- प्र. ५ विष्णुबुवा ब्रम्हचारी यांच्या लेखनातून पुनरुज्जीवनवादी विचारसरणी कशी प्रतिबिंबित होते ते सांगा.
- प्र. ६ महाराष्ट्रात राजकीय जागृती घडवून आणण्यात बॉम्बे असोसिएशन आणि पुणे सार्वजनिक सभेने केलेल्या योगदानाचा मागोवा घ्या.
- प्र. ७ भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीबाबत गोपाळकृष्ण गोखले आणि बाळगंगाधर टिळक यांच्या दृष्टीकोनामधील मतभिन्नेची चर्चा करा.
- प्र. ८ कोणत्याही दोहोंवर भाष्य करा.
अ) बाळशास्त्री जांभेकर
ब) आर्य समाज
क) शेतकऱ्यांचा असंतोष
ड) शिक्षण आणि साहित्य

M.A. (PART-I)

- HISTORY -

INDIAN NATIONAL MOVEMENT (1858-1947)

(PAPER - II) (JAN-2020)

II- (Option A) Indian National Movement (1858-1947)

(3 Hours)

Total Marks : 100

N. B. : (1) Attempt any **Four** questions.

(2) **All** Questions carry **equal** Marks.

1. Discuss briefly the contribution of Marxist and Subaltern schools of historiography towards the writing of the history of Indian National Movement.
2. Analyse the Political, Administrative and Social impacts of the Revolt of 1857.
3. Trace the growth of Western Education in India and bring out its impact on Socio-Religious reform movements.
4. Assess the impact of British economic policies on Indian Society.
5. Give an account of the growth of nationalism in India under the leadership of Gandhiji.
6. Explain the causes of the rise of the communalism in India with special reference to All Indian Muslim League and Hindu Mahasabha.
7. Examine the constitutional developments in India Between 1919 and 1935.
8. Write short notes on **Any Two** of the following:
 - a) Peasant Movement.
 - b) Role of Princely States.
 - c) Naval Mutiny of 1946.
 - d) The role of women in India's freedom struggle.

(मराठी रूपांतर)

(एकूण गुण : १००)

(३ तास)

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

१. भारतीय राष्ट्रीय चळवळीच्या इतिहास लेखनातील मार्क्सवादी व वंचितवादी इतिहास लेखन प्रवाहाच्या योगदानाची थोडक्यात चर्चा करा.

२. १८५७ च्या उठावाचे राजकीय, प्रशासकीय आणि सामाजिक परिणामांचे विश्लेषण करा.

३. भारतातील पाश्चात्य शिक्षणाच्या विकासाचा मागोवा घेऊन त्याचे सामाजिक आणि धार्मिक सुधारणा चळवळीवरील परिणाम स्पष्ट करा.

४. भारतीय समाजावरील इंग्रजांच्या आर्थिक धोरणांच्या परिणामांचे मुल्यांकन करा.

५. गांधीजींच्या नेतृत्वाखाली झालेल्या राष्ट्रवादाच्या विकासाचा खुलासा करा.

६. मुस्लिम लीग आणि हिंदू महासभेच्या विशेष संदर्भान्वये भारतामध्ये जमातवादाच्या उदयाची कारणे स्पष्ट करा.

७. इ.स. १९१९ ते १९३५ मधील भारतातील घटनात्मक विकासाचे परीक्षण करा.

८. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.

अ) शेतकऱ्यांची चळवळ

ब) संस्थांनाची भूमिका

क) १९४६चा नाविक उठाव

ड) भारतीय स्वातंत्र्यलढयातील स्त्रियांची भूमिका

M.A. (PART-I)**- HISTORY -****HISTORY OF EUROPE (1789-1919)****(PAPER - III) (JAN- 2020)**

100 Marks

N.B.: (1) Attempt any four questions

(2) All questions carry equal Marks.

1. Narrate the Role of Philosopher to French Revolution of 1789.
2. Discuss the Domestic Policy of Napoleon Bonaparte.
3. Examine the success and failure of Concert of Europe.
4. Trace the Contribution of Agrarian Revolution in the Economic Transformation of Europe.
5. Give an account of Unification of Italy.
6. Comment on the Russo-Turkish War (1877-78)
7. Evaluate the Causes and Consequences of World War- I
8. Critically examine the reforms introduced in Russia by Czar Nicholas and Alexander II

वेळ 3 तास

गुण 100

सूचना:- 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. इ.स. 1789 च्या फ्रेंच राज्यक्रांतीतील तत्वज्ञाच्या भूमिकेचे वर्णन करा.
2. नेपोलियन बोनापार्टच्या अंतर्गत धोरणांची चर्चा करा.
3. संयुक्त युरोपाच्या यश आणि अपयशाचे परीक्षण करा.
4. युरोपच्या आर्थिक बदलातील कृषी क्रांतीच्या योगदानाचा मागोवा घ्या.
5. इटलीच्या एकीकरणाचा खुलासा करा.
6. इ.स. 1877-78 मधील रशिया-तुर्कस्थान युध्दाविषयी भाष्य करा.
7. पहिल्या महायुध्दाची कारणे आणि परिणामांचे मूल्यांकन करा.
8. रशियात झार निकोलस आणि अलेक्झांडर व्दितीय यांनी लागू केलेल्या सुधारणांचे टिकात्मक परीक्षण करा.

60973

M.A. (PART-I)

- HISTORY -

HISTORY OF CHINA (1900-1992)

(PAPER – IV) (JAN- 2020)

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
- 1. Attempt any four questions.**
 - 2. All questions carry equal marks.**

- Q. 1** Write a detail note on imperialism of western countries in China.
- Q. 2** Discuss the causes and impacts of China Revolution of 1911.
- Q. 3** Explain the China's Nationalist Government's foreign policy.
- Q. 4** Describe the Mao-Tse tung's policies and strategies.
- Q. 5** Review the causes and impact of the Long March.
- Q. 6** Examine the Cultural Revolution in China.
- Q. 7** Explain the life and achievement of Deng Xiaoping.
- Q. 8** Comment on China's defence policy.

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

मराठी रुपांतर

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ चीनमधील पश्चिमात्यांच्या साम्राज्यवादावर सविस्तर टिप लिहा.
- प्र. २ १९११ च्या चीनमधील क्रांतीच्या कारणांची व परिणामांची चर्चा करा.
- प्र. ३ चीनमधील राष्ट्रीय सरकारच्या परराष्ट्र धोरणाचे वर्णन करा.
- प्र. ४ माओ-त्से-तुंगच्या धोरणांचे व डावपेंचांचे वर्णन करा.
- प्र. ५ प्रदीर्घ मोर्च्यांच्या कारणांचा व परिणामांचा आढावा घ्या.
- प्र. ६ चीनमधील सांस्कृतिक क्रांतीचे परीक्षण करा.
- प्र. ७ डेंग झिओपिंगचे जीवन व कार्य स्पष्ट करा.
- प्र. ८ चीनच्या संरक्षण धोरणावर भाष्य करा
